

Krafttak i Nord

Prosjektbeskrivelse til Arktisk landbruksseminar

Krafttak i Nord er et prosjekt eid av TINE Rådgiving, gjennomført i samarbeid med Norsk Landbruksrådgiving Nord-Norge, og finansiert over satsingen «bærekraftig matproduksjon og verdiskapning i Nord». Prosjektet ble etablert for å styrke melkeproduksjonen i Nord-Norge og gi produsenter med bås fjøs bedre grunnlag for å ta gode beslutninger fram mot løsdriftskravet i 2034.

Gjennom prosjektet har produsentene fått tilgang til individuell rådgiving og oppfølging knyttet til veivalg, driftsplanlegging, byggplanlegging, økonomi, eierskifte, søknadsarbeid og videre utvikling av gården. Målet har vært å bidra til realistiske planer, tryggere beslutninger og økt framdrift i prosesser som ofte er både omfattende og krevende.

Siden oppstarten høsten 2023 har 300 produsenter blitt aktivt kontaktet og invitert til å være med i Krafttak i Nord, og av disse har ca. 262 fått besøk og gjennomført rådgiving / sparring gjennom prosjektet. I samme periode har volumandelen melk levert fra løsdriftsfjøs i Nordland, Troms og Finnmark økt fra 67 prosent av volumet i 2022 til 78 prosent i 2025. Utviklingen går riktig vei, og fortsatt er mange produsenter i gang med viktige avklaringer og investeringer. Det fortsatt er et betydelig behov for målrettet oppfølging og investeringsvilje.

Erfaringene mot slutten av prosjektperioden viser at Krafttak i Nord har gitt mange produsenter bedre oversikt, større trygghet i veivalg og mer framdrift i planleggingen. Spesielt ser vi verdien over et langsiktig prosjekt som gir rom for prosessutvikling hos den enkelte bonde. Prosjektet har hatt særlig stor verdi for produsenter som er i konkrete bygge- eller utviklingsprosesser, der rådgivingen har bidratt med driftsplaner, økonomisk oversikt, byggplanlegging, tegninger og kostnadsoverslag. Produsentene som har deltatt i prosjektet har gått flere veivalgsrunder og sett på flere ulike alternativer før de har bestemt seg for veien videre, enn hva de vanligvis kanskje ville gjort. Det er som følge av den økonomiske støtten til et slikt prosjekt. Samtidig viser erfaringene at videre arbeid bør ha tydelige milepæler, tidlig økonomiavklaring og god samordning mellom produsent, rådgivere, Innovasjon Norge, bank og kommune. Krafttak i Nord har dermed gitt viktig kunnskap og praktiske erfaringer som kan bidra til videre utvikling av framtidsrettet melkeproduksjon i nord.